

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2018)0247

Modernizacija sustava obrazovanja u EU-u

Rezolucija Europskog parlamenta od 12. lipnja 2018. o modernizaciji sustava obrazovanja u EU-u (2017/2224(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 20. rujna 2011. naslovljenu „Podrška rastu i radnim mjestima – program za osuvremenjivanje sustava visokog obrazovanja Europe” (COM(2011)0567),
- uzimajući u obzir pravo na obrazovanje kako je utvrđeno u članku 14. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. svibnja 2014. o učinkovitom obrazovanju nastavnika¹,
- uzimajući u obzir članak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 20. svibnja 2014. o osiguranju kvalitete za potporu obrazovanju i osposobljavanju²,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja³,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 18. i 19. svibnja 2015. o ulozi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolskog obrazovanja u poticanju kreativnosti, inovativnosti i digitalne kompetencije⁴,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. lipnja 2016. pod nazivom „Novi program vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti” (COM(2016)0381) i Rezoluciju Parlamenta od 14. rujna 2017. o

¹ SL C 183, 14.6.2014., str. 22.

² SL C 183, 14.6.2014., str. 30.

³ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

⁴ SL C 172, 27.5.2015., str. 17.

novom programu vještina za Europu¹,

- uzimajući u obzir članak 2. Protokola uz Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, o pravu na obrazovanje,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća Europe 1904 (2012) o pravu na slobodu izbora u obrazovanju,
- uzimajući u obzir zajedničko izvješće Vijeća i Komisije za 2015. godinu o provedbi strateškog okvira za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja (ET 2020.) naslovljeno „Novi prioriteti za europsku suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja”²,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ”³,
- uzimajući u obzir Parišku deklaraciju od 17. ožujka 2015. o promicanju građanstva i zajedničkih vrijednosti slobode, snošljivosti i nediskriminacije putem obrazovanja,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 28. travnja 2015. o praćenju provedbe Bolonjskog procesa⁴,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 10. lipnja 2016. o „Novom programu vještina za Europu – Suradnja na jačanju ljudskog kapitala, zapošljivosti i konkurentnosti” (SWD(2016)0195),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. veljače 2017. o provedbi Uredbe (EU) br. 1288/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o uspostavi programa „Erasmus+”: programa Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport i stavljanju izvan snage odluka br. 1719/2006/EZ, 1720/2006/EZ i 1298/2008/EZ⁵,
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle⁶,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. prosinca 2016. naslovljenu „Poboljšanje i modernizacija obrazovanja” (COM(2016)0941),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. svibnja 2017. naslovljenu „Razvoj škola i izvrsnost u nastavi kao preduvjeti za uspješan život” (COM(2017)0248),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 30. svibnja 2017. o obnovljenom programu EU-a za visoko obrazovanje (COM(2017)0247),

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0360.

² SL C 417, 15.12.2015., str. 25.

³ SL L 347, 20.12.2013., str. 50.

⁴ SL C 346, 21.9.2016., str. 2.

⁵ Usvojeni tekstovi P8_TA(2017)0018.

⁶ SL C 484, 24.12.2016., str. 1.

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije od 30. svibnja 2017. za preporuku Vijeća o praćenju osoba s diplomom (COM(2017)0249)
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije od 5. listopada 2017. za preporuku Vijeća o Europskom okviru za kvalitetna i učinkovita naukovanja (COM(2017)0563 – SWD(2017)0322),
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 30. studenoga 2017. naslovljeno „Osvremenjivanje školstva i visokoškolskog obrazovanja”,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 19. listopada 2017. naslovljeno „Nova strategija EU-a za obrazovanje”,
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije od 17. siječnja 2018. za preporuku Vijeća o promicanju zajedničkih vrijednosti, uključivog obrazovanja i europske dimenzije poučavanja (COM(2018)0023),
- uzimajući u obzir prijedlog Komisije 17. siječnja 2018. za preporuku Vijeća od o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (COM(2018)0024),
- uzimajući u obzir Preporuku Vijeća od 20. prosinca 2012. o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja¹,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 17. siječnja 2018. o akcijskom planu za digitalno obrazovanje (COM(2018)0022),
- uzimajući u obzir zaključno izvješće Socijalnog samita za pravedna radna mjesta i rast održanog u Göteborgu (Švedska) 17. studenoga 2017.²,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća o ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju: pružanje najboljih temelja svoj našoj djeci za svijet sutrašnjice, donesene na 3090. sastanku Vijeća za obrazovanje, mlade, kulturu i sport održanom 19. i 20. svibnja 2011.³,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 1984. o slobodi obrazovanja u Europskoj zajednici⁴,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 11. svibnja 2010. o internacionalizaciji visokog obrazovanja⁵,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Europskom parlamentu i Vijeću od 8. lipnja 2016. naslovljenu „Ususret strategiji EU-a za međunarodne kulturne odnose”

¹ SL C 398, 22.12.2012., str. 1.

² <http://www.socialsummit17.se/wp-content/uploads/2017/11/Concluding-report-Gothenburg-summit.pdf>

³ https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/122123.pdf

⁴ SL C 104, 16.4.1984., str. 69.

⁵ SL C 135, 26.5.2010., str. 12.

(JOIN(2016)0029) i rezoluciju Parlamenta od 5. srpnja 2017. o toj temi¹,

- uzimajući u obzir članak 26. Opće deklaracije o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir Povelju Vijeća Europe o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava (donesenu u okviru Preporuke CM/Rec(2010)7),
 - uzimajući u obzir članak 10. Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena iz 1979.,
 - uzimajući u obzir strateški cilj B Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje (1995),
 - uzimajući u obzir članke 28. i 29. Konvencije o pravima djeteta,
 - uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030., koji je donesen u rujnu 2015. i stupio na snagu 1. siječnja 2016., a posebno ciljeve održivog razvoja 4. i 5.,
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za kulturu i obrazovanje i mišljenja Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0173/2018),
- A. budući da prema članku 6. točki (e) UFEU-a nadležnost u području obrazovanja i strukovnog obrazovanja imaju države članice, ali Europska unija ima ključnu ulogu pružanja podrške u pogledu utvrđivanja izazova i ciljeva te promicanja i razmjene najboljih praksi;
- B. budući da je pravo na obrazovanje temeljno ljudsko pravo i obrazovanje u svim svojim oblicima i na svim razinama mora imati sljedeće međusobno povezane i bitne značajke: a) raspoloživost b) dostupnost c) prihvatljivost i d) prilagodljivost;
- C. budući da je glavni prioritet europskog stupa socijalnih prava pružanje kvalitetnog i uključivog obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja;
- D. budući da treba omogućiti nediskriminirajući pristup obrazovanju s obzirom na to da je ono važno za ostvarenje jednakih mogućnosti; budući da je u tu svrhu potrebno uložiti dodatne napore kako bi se osiguralo da svatko, a posebno najugroženije skupine, osobe s invaliditetom i posebnim potrebama, kao i skupine u nepovoljnom položaju, uživa jednake mogućnosti pristupa obrazovanju i osposobljavanju i njihovu završavanju te stjecanju vještina na svim razinama;
- E. budući da europski obrazovni sustavi predstavljaju beskrajno bogatstvo kulturne, socijalne i jezične raznolikosti, dok istodobno države članice dijele slične obrazovne ciljeve i izazove, uključujući osiguravanje jednakog pristupa obrazovanju za sve, što se može riješiti na europskoj razini;
- F. budući da sposobnost obrazovnih sustava da zadovolje društvene, gospodarske i osobne potrebe ovisi o njihovoj kvaliteti, dostupnosti, raznolikosti, učinkovitosti i pravičnosti, kao i o raspoloživosti odgovarajućih ljudskih, financijskih i materijalnih resursa;

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2017)0303.

- G. budući da je važno podsjetiti na to da na obrazovanje, uključujući obrazovanje nastavnika, utječe gospodarska i financijska kriza i da javno financiranje obrazovanja ima ključnu ulogu u obrazovnim sustavima EU-a; budući da je stoga trajna i povećana javna financijska potpora obrazovanju, među ostalim i za nastavnike i njihove radne uvjete, kao i istraživanje, ključna za osiguravanje slobodnog, uključivog i pristupačnog javnog obrazovanja;
- H. budući da bi obrazovanje i osposobljavanje trebali doprinijeti osobnom razvoju i rastu mladih kako bi oni postali proaktivni i odgovorni građani spremni za život i rad u tehnološki naprednom i globaliziranom svijetu i kako bi im pružili ključan skup kompetencija za cjeloživotno učenje, definiran kao kombinacija znanja, vještina i stavova potrebnih za osobnu ispunjenost i razvoj, aktivno građanstvo i zapošljavanje;
- I. budući da je kvaliteta podučavanja važna odrednica za rezultate učenika i studenata te je stoga snažna podrška izvrsnosti u pogledu podučavanja i nastavnika jedan od prioriteta za suradnju na razini EU-a u području obrazovanja i osposobljavanja;
- J. budući da pravo na obrazovanje uključuje slobodu osnivanja obrazovnih ustanova, uz poštovanje demokratskih načela i prava roditelja da svojoj djeci osiguraju obrazovanje i podučavanje u skladu sa svojim vjerskim, filozofskim i pedagoškim uvjerenjima;
- K. budući da otvorena metoda koordinacije, kako se primjenjuje na obrazovanje, omogućuje državama članicama da stvaraju i provode zajedničku strategiju za obrazovanje i osposobljavanje, uključujući i internetsku platformu ET 2020 (Obrazovanje i osposobljavanje 2020.); budući da se referentne vrijednosti te strategije analiziraju i ocjenjuju svake godine u publikaciji „Pregled obrazovanja i osposobljavanja”, kako za države članice tako i za EU kao cjelinu;
- L. budući da u najnovijem „Pregledu obrazovanja i osposobljavanja” objavljenom 2017., Komisija priznaje da je, unatoč stalnom napretku u smanjenju broja osoba koje rano napuštaju obrazovanje i osposobljavanje, njihov broj i dalje vrlo visok u cijelom EU-u;
- M. budući da se prema rezultatima posljednjih ispitivanja PISA-e 20,6 % europskih učenika suočava s problemima u stjecanju osnovnih vještina u područjima čitanja, matematike i znanosti, te da znatan broj europskih građana nema dostatnu razinu pismenosti; budući da je to razlog za ozbiljnu zabrinutost u pogledu daljnjeg učenja, osobnog razvoja te odgovarajućeg sudjelovanja u javnom životu i na tržištu rada;
- N. budući da je osiguravanje pristupa kvalitetnim uslugama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za svu djecu ključno kako bi im se omogućio dobar početak u životu i na obrazovnom putu;
- O. budući da je kvaliteta osoblja ključan čimbenik za usluge ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja;
- P. budući da je promicanje mobilnosti studenata i osoblja važan dio europskih sustava visokog obrazovanja, da se njime doprinosi razvoju mladih i može potaknuti gospodarski i društveni napredak; budući da postoji potreba za poboljšanjem kvalitete i većom financijskom potporom u cilju širenja mobilnosti studenata i osoblja u okviru programa Erasmus +;
- Q. budući da su metodološke i digitalne inovacije mogući instrument za proširenje pristupa

sadržaju i znanju, ali ne mogu zamijeniti osobne kontakte i razmjenu među studentima odnosno među studentima i nastavnicima, niti ih se treba pretvoriti u prioritet obrazovnih sustava;

- R. budući da je rodna ravnopravnost jedno od temeljnih načela Europske unije utvrđenih u Ugovorima i da se treba odražavati u svim njezinim politikama, među ostalim u obrazovanju i kulturi;
- S. budući da je obrazovanje moćan instrument za prevladavanje rodne neravnopravnosti i diskriminacije, ali ono često može dovesti i do ponavljanja ili pojačanja postojeće diskriminacije; budući da rodna neravnopravnost u obrazovanju otežava osobni razvoj i zapošljavanje te utječe na brojna društvena i kulturna područja;
- T. budući da je, unatoč činjenici da žene čine tri petine (57,6 %) svih osoba s diplomom visokog obrazovanja, razlika u zaposlenosti među spolovima 2015. godine iznosila 11,6 postotnih bodova¹;

Znanje kao ključan gospodarski resurs i izvor dobrobiti građana

1. potvrđuje da je univerzalno kvalitetno obrazovanje ključna sastavnica osobnog, kulturnog, socijalnog i profesionalnog razvoja u društvu koje se temelji na znanju;
2. smatra da su očuvanje zajedničkih europskih vrijednosti i postizanje gospodarskih i socijalnih ciljeva EU-a te ostvarivanje konkurentnosti i održivog rasta povezani s kvalitetnim obrazovanjem kroz promicanje demokratskih vrijednosti, ljudskih prava, socijalne kohezije, integracije i osobnog uspjeha;
3. ističe temeljnu ulogu obrazovanja u oblikovanju budućnosti Europe kako u gospodarskom tako i u socijalnom smislu, uz odgovaranje na potrebe europskih građana i izgradnju zajednice različitih građana koje ujedinjuju njihove zajedničke temeljne vrijednosti;
4. ističe da se kvalitetnim sustavima obrazovanja i osposobljavanja promiče aktivno građanstvo i zajedničke vrijednosti te da takvi sustavi doprinose stvaranju otvorenog, uključivog, pluralističkog, demokratskog i tolerantnog društva;
5. ističe ulogu obrazovanja u pružanju pomoći učenicima da razviju etičke i građanske vrijednosti i postanu aktivni, odgovorni, slobodnomni članovi društva koji su u stanju izvršavati i braniti svoja demokratska prava i odgovornosti u društvu, koji cijene raznolikost, igraju aktivnu ulogu u demokratskom životu i preuzimaju odgovornost za sebe i svoje zajednice; u tom kontekstu naglašava važnost građanstva, građanskog i etičkog obrazovanja te obrazovanja o zaštiti okoliša;
6. naglašava da se mladima s pomoću kvalitetnog i uključivog obrazovanja moraju osigurati potrebno znanje, vještine, medijska pismenost te kritičko i samostalno razmišljanje, kao i demokratska uvjerenja, kako bi se suočavali s izazovima, postali aktivni europski građani i bili uspješni u životu i na tržištu rada, ali i kako bi oblikovali svijet u budućnosti;
7. ističe da je osiguravanje jednakog pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovanju

¹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_statistics

ključno za postizanje socijalne kohezije suzbijanjem siromaštva, socijalne isključenosti osoba u nepovoljnom i osjetljivom položaju kao i rodnih stereotipa, te da stoga još uvijek služi kao najveća potpora socijalnoj mobilnosti;

8. napominje da kvalitetno obrazovanje može potaknuti inovacije i istraživanja koja su relevantna i korisna za društvo;
9. prepoznaje važnost obrazovanja u razvoju kulturnih vještina i poticanju kulturnog razvoja; potiče bolju sinergiju između obrazovnih i kulturnih sektora koja se postiže potporom aktivnoj ulozi kulture i umjetnosti u kontekstima formalnog, informalnog i neformalnog obrazovanja;
10. prima na znanje ulogu obrazovanja u razvoju stavova cjeloživotnog učenja koji pomažu ljudima da se prilagode promjenjivim potrebama suvremenog svijeta;
11. podsjeća na to da škole i obrazovne ustanove imaju ključnu ulogu u stvaranju i poticanju pozitivnog stava prema učenju, također na cjeloživotnoj osnovi;

Obrazovna stvarnost koja se mijenja i s time povezani izazovi

12. vjeruje da je sveobuhvatan pristup politici obrazovanja, uz snažnu političku i javnu potporu, ključan za proces reforme obrazovanja te da je u svrhu postizanja tih ciljeva ključno uključiti društvo u cjelini i sve bitne i zainteresirane dionike, uključujući roditelje;
13. smatra da su učinkovito upravljanje i odgovarajuće financiranje svih obrazovnih okruženja, moderni kvalitetni obrazovni materijali i podučavanje, motivirani i kompetentni nastavnici te cjeloživotno učenje ključni za ostvarivanje pravičnosti, raznolikosti i izvrsnosti u obrazovanju;
14. ističe potencijal novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) i inovacija kao instrumenata koji nude nove mogućnosti u obrazovanju i kojima se učinkovitije odgovara na pojedinačne potrebe učenika (uključujući posebne obrazovne potrebe), povećava fleksibilnost u učenju i podučavanju, personalizacija i odgovornost te potiču interaktivni obrasci suradnje i komunikacije;
15. ističe prilike koje digitalizacija i uspostava zajedničkih obrazovnih platformi nude suvremenom obrazovanju, osobito u smislu učenja i obrazovanja na daljinu te kombiniranog učenja, kojima bi se trebalo omogućiti više fleksibilnosti u obrazovanju njegovim boljim prilagođavanjem pojedinačnim životnim situacijama učenika čime će se pogodovati cjeloživotnom učenju, kvaliteti obrazovanja, dostupnosti te razvoju budućih vještina; naglašava potrebu za nastavnim programom u području informacijske i komunikacijske tehnologije te medija prikladnim za dob i kojim se poštuje razvoj i dobrobit djeteta i naglašava važnost odgovorne upotrebe i kritičkog razmišljanja;
16. napominje da su za učinkovito učenje i podučavanje putem digitalnih tehnologija potrebni jednak pristup, odgovarajuća razina digitalnih vještina, visokokvalitetni obrazovni resursi, osposobljavanje u primjeni tehnologija u pedagoške svrhe te promicanje stavova i motivacije koji su potrebni za smislenu digitalnu uključenost; smatra da bi digitalna i medijska pismenost trebale biti ključni dio politika obrazovanja i uključivati, među ostalim, građanske kompetencije i kritičko razmišljanje; naglašava važnost kritičkog ocjenjivanja izvora i njihove pouzdanosti te projekata medijske

pismenosti u tom pogledu;

17. uviđa da su u svijetu koji je sve više pod utjecajem globalizacije i digitalizacije potrebne inovativne i odgovarajuće metode učenja, podučavanja i ocjenjivanja, kao i adekvatna obrazovna infrastruktura koja omogućuje grupni rad i timsku nastavu te potiče kreativno razmišljanje i rješavanje problema zajedno s drugim naprednim obrazovnim metodama; podsjeća da je važno uključivati učenike, nastavnike i drugo školsko osoblje u ocjenjivanje pitanja jesu li ostvareni ciljevi učenja i na koji način;
18. napominje da je potrebno uložiti napore kako bi se prilagodila obrazovna paradigma tako da se njome pronalazi ravnoteža između pristupa usmjerenog na nastavnika i sadržaj, pojedinačno i posebno prilagođenog učenicima i njihovim životnim okolnostima, te pristupa usmjerenog na razumijevanje kojim se kombiniraju metode učenja prilagođene tradicionalnim i mrežnim modelima učenja, čime se jača personalizacija obrazovnog procesa, a time i povećavaju stope nastavka i završetka obrazovanja;
19. ističe da bi se u okviru obrazovnih sustava trebali promicati i razvijati interdisciplinarni, kooperativni i kreativni pristupi i timski rad kako bi se učenicima i studentima pružili znanje i vještine, uključujući transverzalne i meke vještine, kao i stručne, transverzalne, društvene i građanske kompetencije;
20. podsjeća na to da je pružanje kvalitetnog podučavanja i učenja kontinuirani proces koji obuhvaća dijalog, dijeljenje iskustava i postavljanje pitanja i kojem treba dodijeliti prioritet pri modernizaciji obrazovanja;
21. naglašava da je omogućavanje jednakog pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovanju ključno za neovisnost učenika s invaliditetom i njihovu integraciju u društvo; poziva države članice da olakšaju pristup redovnom, uključivom i kvalitetnom obrazovanju uzimajući u obzir potrebe svih učenika sa svim vrstama invaliditeta, što na primjer znači pružiti dvojezično uključivo obrazovanje za gluha djecu s obzirom na njihove posebne jezične potrebe; poziva škole da pruže usluge podijeljene na formalno i informalno učenje te dodatnu potporu, također iskorištavajući potencijal novih tehnologija kako bi se odgovorilo na pojedinačne potrebe svih učenika; poziva Komisiju da prati provode li škole politiku neodbijanja učenika i da u okviru strategije Europa 2020. odredi pokazatelje koji se odnose na osobe s invaliditetom;
22. drži da europsko obrazovanje mora prije svega nastojati razvijati rasuđivanje, promišljanje i znanstvenu znatiželju, da mora biti u stanju oslanjati se na temelje umjetničke, znanstvene i tehničke humanističke kulture i da, polazeći od konkretne realnosti lokalnog, regionalnog, nacionalnog i europskog života, mora pružiti osposobljavanje potrebno za rješavanje nacionalnih i europskih problema i podići svijest o problemima unutar međunarodne zajednice;
23. potvrđuje stvarnost pojedinačnih razlika u kognitivnim sposobnostima i osobinama ličnosti koje su povezane s društvenim i okolišnim čimbenicima i koje utječu na rezultate obrazovanja; u tom kontekstu naglašava da je obrazovanje učinkovitije, uravnoteženije i pravednije kad se te razlike uzmu u obzir;
24. potvrđuje da je u konkurentnom okružju ključno identificirati i promicati europski talent što je prije moguće;

25. naglašava da je poboljšanje obrazovnih rezultata u prosjeku u skladu s poticanjem izvrsnosti među talentiranim učenicima i studentima; u tom smislu primjećuje važnost izrade odgovarajućih interventnih programa za jačanje psiholoških značajki bitnih za iskorištavanje punog potencijala ljudi;
26. ističe da je potrebno pridati važnost vizualnoj pismenosti kao novoj životnoj vještini, priznajući da u današnje vrijeme građani daleko više komuniciraju s pomoću slika nego putem tradicionalnih sredstava;
27. prima na znanje prijedlog za stvaranje Europskog prostora obrazovanja, kao što je predstavljeno na Socijalnom samitu za pravedna radna mjesta i rast održanom u Göteborgu 2017.; podsjeća da bi ta inicijativa trebala potaknuti suradnju, uzajamno priznavanje diploma i kvalifikacija te povećanu mobilnost i rast;
28. podržava zaključke Vijeća od 14. prosinca 2017. kojima se poziva na pojačanu mobilnost studenata i sudjelovanje u aktivnostima obrazovanja i kulture, među ostalim putem „europske studentske iskaznice”, što bi trebalo olakšati priznavanje sveučilišnih bodova dobivenih u drugim državama članicama;
29. smatra da je Erasmus + vodeći program EU-a u području obrazovanja, i da su njegov utjecaj i popularnost u potpunosti dokazani tijekom godina; stoga poziva na znatno povećanje sredstava za taj program u okviru višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027., kako bi postao dostupniji i uključiviji i mogao doprijeti do većeg broja studenata i nastavnika;
30. naglašava da je nezaposlenost mladih raširena pojava na razini Unije koja se procjenjuje na razinu približno dvostruko veću od prosječne stope nezaposlenosti; izražava zabrinutost s obzirom na zabrinjavajuće visoke stope u sredozemnim državama članicama, uz najveće postotke u Španjolskoj (44,4 %), Italiji (37,8 %) i Grčkoj (47,3 % za nezaposlenost mladih i 30,5 % za mlade koji nisu zaposleni ni uključeni u programe obrazovanja i osposobljavanja), prema podacima Eurostata;
31. naglašava da unatoč tome što u EU-u postoji dva milijuna slobodnih radnih mjesta, više od 30 % kvalificiranih mladih s diplomama radi poslove koji ne odgovaraju njihovim vještinama ili željama, dok 40 % europskih poslodavaca ima poteškoća u pronalaženju osoba s vještinama koje su im potrebne¹;
32. potvrđuje da je na svim razinama obrazovnih sustava potrebno voditi računa o rodnoj perspektivi kojom se u obzir uzimaju potrebe osoba koje su žrtve višestrukih oblika diskriminacije, uključujući osobe s invaliditetom, pripadnike LGBTI zajednice i osobe iz marginaliziranih zajednica;

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

33. naglašava da kvalitetni i dostupni rani predškolski odgoj i obrazovanje stvaraju osnovu za pravednije i učinkovitije sustave obrazovanja te osiguravaju pojedinačni osobni razvoj, dobrobit i učinkovitost daljnjeg učenja;

¹ <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/3072> i https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1502en_0.pdf

34. ističe veliku korist za svu djecu, posebno za djecu iz skupina u nepovoljnom položaju, kad je riječ o sudjelovanju u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te u tom kontekstu naglašava da je važno zajamčiti da svako dijete ima pristup ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju; u tom pogledu sa zabrinutošću napominje da je u nekoliko država članica potražnja za mjestima za rani i predškolski odgoj i obrazovanje veća od ponude, osobito za mlađu djecu;
35. ističe važnost praćenja kvalitete ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kako bi se djeci omogućilo da razviju svoje kognitivne vještine i kako bi se utvrdilo zadovoljavaju li se najbolji interesi djece;

Školsko obrazovanje

36. smatra da su sve škole autonomni centri za poticanje kritičkog i kreativnog razmišljanja i promicanje demokratskih vrijednosti i aktivnog građanstva; smatra da se škole trebaju usredotočiti na pružanje pomoći mladima da steknu vještine potrebne za razumijevanje i korištenje dostupnih informacija, kao i za razvoj njihove autonomije pri učenju i njihova poznavanja jezika;
37. ističe da posebne potrebe svih studenata trebaju biti u središtu učinkovitog funkcioniranja škola, što zahtijeva uspostavljanje zajedničkih ciljeva i jasan plan za njihovu provedbu, kao i blisku suradnju cijele školske zajednice i dionika, kada je to primjenjivo;
38. napominje da bi moderni nastavni plan trebao biti usmjeren na poticanje kompetencija, unaprjeđenje osobnih vještina i poboljšanje sposobnosti za vođenje zdravog i prema budućnosti usmjerenog načina života, pri čemu bi u središtu pažnje trebale biti formativne procjene te psihička i emotivna dobrobit učenika; smatra da bi svaki učenik trebao imati mogućnost da ispuni svoj intelektualni potencijal; ističe da je razvoj i jačanje vještina kontinuirani proces koji se proteže kroz sve razine obrazovanja i tržište rada te da bi se vještine i kompetencije trebale uzeti u obzir u obrazovnom procesu i u priznavanju obrazovnih kvalifikacija;
39. ističe da je svladavanje osnovne razine pismenosti i matematičkih vještina učenicima iznimno važno za njihovo daljnje učenje, osobni razvoj i stjecanje digitalne kompetencije; ističe da bi strateški okvir za europsku suradnju u obrazovanju i osposobljavanju i novi program vještina Komisije trebali nadopuniti nacionalne mjere i podržati države članice u tom pogledu; poziva države članice i obrazovne ustanove da, među ostalim rješenjima, jačaju osnovne vještine kroz učenje na temelju projekata i rješavanja problema;
40. smatra da bi države članice trebale zajamčiti da nitko ne završi školovanje bez osnovnih vještina, uključujući osnovne digitalne vještine; naglašava činjenicu da je za većinu radnih mjesta danas potrebna veća pismenost, matematičke vještine, digitalna pismenost i ostale ključne vještine te da bi moderni obrazovni sustavi stoga trebali povezivati svih osam ključnih kompetencija opisanih u Prijedlogu preporuke Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje koji je podnijela Komisija i koji također uključuje znanja i stavove; pozdravlja činjenicu da se u tom Prijedlogu i digitalne vještine ubrajaju u osnovne vještine;
41. smatra da bi, neovisno o utjecaju novih tehnologija na obrazovanje, škola trebala i dalje

ostati temeljno okruženje za učenje u kojem se razvija potencijal i u kojem svaka osoba može pronaći prostor i vrijeme za osobni i društveni rast;

42. skreće pozornost na činjenicu da je dokazano da dodjeljivanje veće autonomije školama u pogledu nastavnih planova, procjena i financiranja dovodi do povećanja uspješnosti učenika, pod uvjetom da se osigura učinkovito upravljanje školama i odgovornost škola za metode učenja učenika;
43. naglašava pozitivan učinak kulturne raznolikosti i višejezičnosti u školama na jezični i kognitivni razvoj učenika, kao i na promicanje međukulturne osviještenosti, poštovanja i pluralizma;
44. naglašava da je potrebno poboljšati učenje jezika u cilju poznavanja dvaju jezika uz materinski jezik te na razini srednjoškolskog obrazovanja promovirati podučavanje najmanje dva predmeta na stranom jeziku;
45. ističe da srednjoškolske razmjene znatno pridonose poticanju učenika na stjecanje sposobnosti, vještina, stavova i vrijednosti svojstvenih dinamičnom europskom građanstvu i razvoj konstruktivnog kritičkog razmišljanja;
46. ističe potrebu za otvorenijim školama kako bi se omogućilo priznavanje neformalnog i informalnog učenja kao i neometani prijelaz između različitih obrazovnih smjerova (npr. tehničkog i akademskog);
47. ističe da bi učenike trebalo poticati na upotrebu tehnika samoprocjene za mjerenje njihova napretka u učenju; potiče obrazovne ustanove da osiguraju da se alatima za povratne informacije pružaju pouzdane informacije koristeći različite instrumente, kao što su upitnici za studente, fokusne skupine i kutije za prikupljanje prijedloga;
48. naglašava da je važno voditi aktivan život s pomoću sporta; u tom kontekstu ističe potrebu za promicanjem i proširenjem uloge tjelesne aktivnosti i tjelesnog odgoja u nastavnim planovima na svim razinama, uz bolje mogućnosti razvoja suradnje među obrazovnim ustanovama i lokalnim sportskim organizacijama; također potiče obrazovne inicijative i izvannastavne aktivnosti u cilju potpore ispunjenju individualnih potreba i interesa studenata, uz izgradnju mostova prema lokalnim zajednicama;
49. ističe važnost kvalitetnog obrazovanja, strukovnog osposobljavanja te volonterskih aktivnosti i aktivnosti u zajednici u pogledu doprinosa podizanju statusa zanimanja koja se temelje na radu;
50. napominje da se otvara znatan broj novih radnih mjesta u industrijama povezanim s energijom iz obnovljivih izvora i da bi zeleni sektori i zanimanja trebali biti na odgovarajući način obrađeni u školskim programima;
51. naglašava da su vještine upravljanja informacijama, kritičko razmišljanje i sposobnost primjene stečenih znanja ključni ciljevi akademskog obrazovanja;
52. priznaje potrebu za jačanjem trokuta znanja i unaprjeđenjem veza između istraživanja i podučavanja dodjeljivanjem odgovarajućih sredstava relevantnim programima i osiguravanjem dodjele financijskih sredstava studentima koji sudjeluju u istraživačkim programima u svrhu provođenja njihovih istraživanja;

53. smatra da bi sustavi visokog obrazovanja trebali biti fleksibilniji i otvoreniji i da bi u sveučilištima i ustanovama za daljnje obrazovanje trebalo promicati dvojne modele osposobljavanja, posebno poticanjem naukovanja, omogućavanjem priznavanja informalnog i neformalnog učenja i jamčenjem jednostavnijeg prijelaza među različitim razinama obrazovanja, uključujući između strukovnog obrazovanja i osposobljavanja te visokog obrazovanja, kao i raznih oblika provedbe programa; naglašava da bi se to trebalo temeljiti na boljem razumijevanju uspješnosti osoba sa završenim visokim obrazovanjem;

Visoko obrazovanje

54. u kontekstu stvaranja Europskog prostora obrazovanja ističe da je važno podupirati suradnju i oslanjati se na potencijal svih europskih ustanova visokog obrazovanja i studenata kako bi se potaknulo umrežavanje, međunarodna suradnja i natjecanje;
55. smatra da bi sveobuhvatan pristup internacionalizaciji, uključujući veću mobilnost osoblja i studenata, između ostalog s pomoću stažiranja i naukovanja, te međunarodna dimenzija kurikulumu, podučavanja, istraživanja, suradnje i dodatnih aktivnosti trebali biti važan element europskih ustanova visokog obrazovanja;
56. zalaže se za veću usredotočenost na interdisciplinarnu studijsku programe i potiče zajedničko promicanje disciplina znanosti, tehnologije, inženjerstva, umjetnosti i matematike (STEAM) te humanističkih i društvenih znanosti; naglašava da je potrebno potaknuti sudjelovanje žena i drugih nedovoljno zastupljenih skupina u STEAM područjima i odgovarajućim strukama;
57. zalaže se za to da visoko obrazovanje mora pratiti društvo u cjelini kako bi se promovirali inovativni rast i socijalna dobrobit; smatra da je suradnja između ustanova visokog obrazovanja i vanjskih dionika poželjna, s obzirom na to da potonji znanjem i stručnosti mogu doprinijeti osmišljavanju i provedbi programa visokog obrazovanja; ističe, međutim, da za donošenje odluka uvijek moraju biti nadležni studenti i pedagoški stručnjaci;
58. priznaje ključnu ulogu pripadnika akademske zajednice i studenata u širenju znanja, empirijskih nalaza i činjenica široj javnosti; u tom pogledu potiče ekonomski i politički neovisna istraživanja koja su relevantna i korisna za društvo;
59. naglašava ulogu obrazovanja utemeljenog na istraživanju i pedagoškog istraživanja kao sredstava za poticanje aktivnog učenja, jačanja razvoja vještina i poboljšanja metodologije podučavanja;
60. ističe da bi učenike trebalo poticati na upotrebu tehnika samoprocjene za mjerenje njihova napretka u učenju;

Nastavnik kao jamac kvalitete podučavanja

61. smatra da nastavnici i njihove vještine, predanost i učinkovitost čine temelj obrazovnih sustava;
62. ističe da je potrebno pridobiti veći broj motiviranih kandidata s pouzdanim akademskim ili profesionalnim zaledem i pedagoškim kompetencijama za nastavničku struku; poziva na postupke odabira prilagođene svrsi i konkretne mjere i inicijative za poboljšanje

položaja nastavnika, njihova osposobljavanja, mogućnosti zapošljavanja, radnih uvjeta, uključujući naknadu, izbjegavanje nestabilnih oblika zapošljavanja, unaprjeđenje socijalnih prava, sigurnosti i zaštite, te za potporu nastavnima u obliku programa mentorstva, uzajamnog učenja i razmjene najboljih praksi; poziva Komisiju da promiče veću rodnu ravnopravnost u nastavnim zanimanjima;

63. naglašava važnost preoblikovanja i ulaganja u obrazovanje nastavnika od početne faze i tijekom profesionalnog razvoja nastavnika, kako bi oni stekli solidno, ažurirano znanje, vještine i kompetencije ključne za visoki standard podučavanja, što uključuje raznolike metode učenja, kao što je učenje na daljinu, uz pomoć digitalnih tehnologija učenja; ističe važnost stalnog profesionalnog razvoja nastavnika, uključujući stavljanje na raspolaganje programa cjeloživotnog učenja i tečajeva obnove znanja te mogućnosti prekvalifikacije i usavršavanja tijekom cijele karijere, koji nude praktična rješenja za izazove s kojima se suočavaju nastavnici u svom radu s učenicima te obuhvaćaju mogućnosti sudjelovanja u međunarodnim razmjenama nastavnika kako bi se potaknula kultura institucionalnog učenja;
64. slaže se da je visokokvalitetno pedagoško, psihološko i metodološko osposobljavanje školskih i visokoškolskih nastavnika i predavača ključan uvjet za uspješno obrazovanje budućih naraštaja; u tom pogledu ističe važnost dijeljenja najboljih praksi i razvijanja vještina i kompetencija u okviru međunarodne suradnje, programa mobilnosti kao što je Erasmus+ i plaćenih pripravništava u drugim državama članicama;
65. naglašava ključnu ulogu nastavnika u pružanju uključivog okruženja za učenje koje zahtijeva uključivanje niza metoda i pristupa kako bi se zadovoljile različite potrebe i kako bi se na taj način svim učenicima omogućilo da sudjeluju u osmišljavanju, realizaciji i ocjenjivanju svojih rezultata učenja; priznaje ključnu ulogu nastavnika kao proaktivnih vodiča i mentora koji podučavaju kako ocijeniti informacije, preuzimaju potpornu ulogu u suočavanju s izazovima i pripremaju učenike za život;
66. smatra da je uključenost nastavnika i ravnatelja škola u modernizaciju obrazovnih sustava od temeljne važnosti za učinkovite reformne postupke i za motiviranje osoblja u obrazovanju za daljnja poboljšanja u području školske politike;
67. mišljenja je da opća školska politika mora jamčiti učinkovitu podršku nastavnicima kako bi se osiguralo postizanje obrazovnih ciljeva, povoljno školsko okruženje, učinkovito funkcioniranje i razvoj škola te suradničko upravljanje;
68. priznaje važnu ulogu nastavnika kao i suradnje između roditelja, nastavnika i školskih tijela u okviru formalnog, neformalnog ili informalnog obrazovanja kada je riječ o potpori sadašnjim i budućim generacijama; u tom pogledu potiče pojačanu suradnju među svim relevantnim sudionicima u pogledu formalnog, neformalnog i informalnog učenja;
69. mišljenja je da je pojačana suradnja među školskim nastavnicima, istraživačima i akademskim građanima korisna za sve povezane strane i da dovodi do poboljšanja i ažuriranja nastavnih sadržaja, praksi učenja i pedagogije, kao i poticanja inovacije, kreativnosti i novih vještina;

Preporuke

70. smatra da bi se Europski prostor obrazovanja trebao usredotočiti na postizanje zajedničkih ciljeva, uključujući osiguranje kvalitetnog obrazovanja za sve, i da se mora uspostaviti na temelju usklađivanja i kritičkog ocjenjivanja postojećih politika i obrazovnih trendova te brojki u EU-u i izvan njega kako bi se zajamčili usklađenost, dosljednost i ostvarivi rezultati, uz istovremeno davanje novih poticaja njihovom razvoju i poštovanje načela dodjeljivanja nadležnosti, supsidijarnosti, slobode i proporcionalnosti te institucijske i obrazovne autonomije;
71. smatra da se Europskim prostorom obrazovanja ne bi trebalo ugroziti ili zamijeniti Bolonjski proces koji, naprotiv, treba razvijati i jačati; naglašava važnost uzajamnih poveznica i komplementarnosti između Europskog prostora obrazovanja i Europskog prostora visokog obrazovanja;
72. poziva države članice da podrže stvaranje Europskog prostora obrazovanja i da jačaju suradnju u razvoju i provedbi njegovih ciljeva; u tom pogledu poziva Komisiju da zajamči dijeljenje ideja i najboljih praksi u cilju postizanja tih ciljeva;
73. podržava, kao osnovu za pojačanu suradnju koja obuhvaća ustanove visokog obrazovanja unutar i izvan EU-a, stvaranje europske mreže sveučilišta, na temelju pristupa „odozdo prema gore” i inicijativa samih sveučilišta, što bi trebalo doprinijeti, među ostalim, razvoju Europskog prostora obrazovanja u smjeru inovativnijeg, važnijeg i privlačnijeg prostora za učenje i istraživanje;
74. poziva države članice da priznaju obrazovanje kao ulaganje u ljudski kapital i da osiguraju transparentnu dodjelu većih javnih sredstava za realiziranje inicijativa usmjerenih na poboljšanje kvalitete, uključivosti i pravičnosti u podučavanju i učenju;
75. ističe da povećana ulaganja u sustave obrazovanja i osposobljavanja kao i njihovu modernizaciju i prilagodbu predstavljaju ključan preduvjet za društveni i gospodarski napredak; stoga naglašava da je važno osigurati da socijalna ulaganja, osobito u obrazovanje i osposobljavanje za sve, imaju prioritet u nadolazećem programskom razdoblju VFO-a za razdoblje 2020. – 2026.;
76. u cilju sve veće uključivosti i jamčenja slobode izbora obrazovanja, potiče na osiguravanje odgovarajuće financijske potpore školama svih kategorija i razina, kako državnim školama tako i neprofitnim privatnim školama, pod uvjetom da se ponudeni nastavni plan temelji na načelima iz Povelje Europske unije o temeljnim pravima te da je u skladu s pravnim sustavima, propisima i regulativama u vezi s kvalitetom obrazovanja i upotrebom tih sredstava koji su na snazi u dotičnoj državi članici;
77. smatra da je krajnje vrijeme za ulaganje znatnih sredstava u obrazovnu infrastrukturu u manje razvijenim regijama, pri čemu u svakom trenutku treba voditi računa o tome da se koordinirana ulaganja prilagode regionalnim posebnostima; ističe da je u tom pogledu posebno važno omogućiti veću potporu Europske investicijske banke i europskih fondova za regionalne inicijative usredotočene na razvoj obrazovanja;
78. poziva Komisiju i države članice da razmijene iskustva i najbolje prakse o mehanizmima i metodama javnog financiranja, uključujući financiranje na temelju učinka i konkurentno financiranje istraživanja, u cilju postizanja održive i transparentne diversifikacije financiranja;

79. poziva na pojačanu suradnju među državama članicama u modernizaciji obrazovanja; apelira na države članice da počnu s provedbom načela europskog stupa socijalnih prava koja nude načine smanjivanja nejednakosti u Europi s pomoću obrazovanja, osposobljavanja i cjeloživotnog učenja;
80. ističe ulogu Europskog semestra u promicanju nacionalnih reformi, ponajprije utvrđivanjem preporuka po državama članicama koje se odnose na obrazovanje;
81. očekuje da će se akcijskim planom za digitalno obrazovanje pružiti potpora državama članicama i obrazovnim ustanovama u većem, učinkovitijem te dobi i razvoju prilagođenom korištenju najnovijih tehnologija u učenju, podučavanju i ocjenjivanju, koje zadovoljava standarde osiguravanja kvalitete; smatra da bi se svakim digitalnim planom trebala uspostaviti i redovito ocjenjivati veza između digitalnih sredstava obrazovanja i kvalifikacijskih okvira na temelju rezultata učenja;
82. preporučuje da države članice i obrazovne ustanove potiču individualizirane metode učenja usredotočene na učenika, uključujući prilagođene tečajeve koji se temelje na akademskom i profesionalnom iskustvu učenika te ih kombiniraju, kao i na inovativnim metodama i interakciji nastavnika i studenata kako bi se pružila potpora trajnom obrazovanju te postizanju planiranih rezultata učenja u kojima su studenti aktivni sudionici u vlastitom procesu učenja;
83. poziva države članice da usvoje sveobuhvatni pristup obrazovanju i da učenicima pruže posebne, fleksibilne mogućnosti učenja koje će im osigurati potrebne ključne kompetencije za uspješan ulazak na tržište rada;
84. poziva na veće uključivanje učenja utemeljenog na znanstvenosti, aktivnog učenja te učenja koje se temelji na projektima i problemima u obrazovne programe na svim razinama kako bi se promicali suradnja i timski rad; preporučuje da se u obrazovnim sustavima radi na jačanju transverzalnih, mekih i životnih vještina;
85. ponavlja da pravo na obrazovanje mora biti zajamčeno svakoj osobi s invaliditetom, od vrtića do fakulteta, te ističe važnost odgovarajuće nastavne i tehničke opreme, mjera ocjenjivanja i kvalificiranog osoblja kako bi osobe s invaliditetom uistinu mogle ostvariti to pravo;
86. podržava i potiče provedbu mjera koje se odnose na razvoj medijske pismenosti i kritičkog razmišljanja putem obrazovanja i osposobljavanja; podsjeća na postojeće obveze u tom području, kao što je navedeno u zaključcima Vijeća od 30. svibnja 2016.; u tom kontekstu poziva Komisiju da uskladi razvoj politika na razini EU-a u području medijske pismenosti u cilju širenja osuvremenjenog znanja i najboljih praksi u tom području; poziva Komisiju i države članice da osmisle konkretne mjere za promicanje i podržavanje projekata medijske i digitalne pismenosti, kao što je pilot-projekt o medijskoj pismenosti za sve te da razviju sveobuhvatnu politiku medijske i digitalne pismenosti, uz poseban naglasak na školskom obrazovanju;
87. potiče države članice da osiguraju prilike za razvoj ključnih kompetencija radi zadržavanja i stjecanja vještina, uz posvećivanje posebne pozornosti osnovnim vještinama, disciplinama STEAM, jezičnim kompetencijama, poduzetničkim vještinama, digitalnim kompetencijama, kreativnosti, kritičkom razmišljanju i timskom radu; potiče Komisiju i države članice da olakšaju korištenje Okvira ključnih

kompetencija EU-a u svim obrazovnim okruženjima i da omoguće njegovu primjenu na formalno, neformalno i informalno učenje i tako maksimalno iskoriste njegov potencijal u smislu ključnog alata za cjeloživotno učenje;

88. potiče države članice da rade na podizanju razine javne osviještenosti o cjeloživotnom učenju i da uključe rodnu perspektivu u razvoj relevantnih politika i programa, s posebnim naglaskom na ženama s nižim razinama obrazovanja, i u gradskim i u ruralnim područjima, kako bi im se pružila prilika za usavršavanje;
89. podržava višu referentnu vrijednost EU-a za sudjelovanje u cjeloživotnom učenju; u tom pogledu poziva Komisiju da predloži preporuke o najboljim praksama u cilju postizanja tog ambicioznog cilja; potiče jači naglasak na cjeloživotnom učenju na svim razinama obrazovanja; u tom kontekstu ističe ulogu ustanova visokog obrazovanja u realizaciji strategije cjeloživotnog učenja, obrazovanju profesionalno aktivnih osoba, razvoju kompetencija i stvaranju kulture učenja za osobe svih dobi i iz različitih sredina;
90. potiče Komisiju da podrži države članice u razvoju, promicanju i jačanju programa osposobljavanja i obrazovanja kojima se odraslim osobama olakšava učenje te njihovo aktivno uključivanje u obrazovni sustav; podsjeća da bi se u sklopu učenja i obrazovanja za odrasle trebao osigurati niz načina učenja i prilika za fleksibilno učenje, uključujući potporu osobama pri upravljanju vlastitim modelima cjeloživotnog učenja i programe pružanja druge prilike za osobe koje se nikada nisu školovala, za osobe koje su rano napustile školovanje i za one koje su prekinule školovanje; poziva Komisiju da provede obaveze kao što je jamstvo za vještine istaknuto u okviru novog programa vještina EU-a i da radi na poboljšanju mogućnosti zapošljavanja za niskokvalificirane odrasle osobe u EU-u;
91. poziva države članice da razviju međugeneracijske projekte kako bi se olakšalo razumijevanje izazova s kojima se suočavaju starije osobe te kako bi se starijima omogućilo da dijele svoje vještine, znanje i iskustvo;
92. potiče razvoj sinergija i suradnje između formalnog, neformalnog i informalnog obrazovanja; pozdravlja napredak postignut tijekom posljednjih nekoliko godina u provedbi preporuke Vijeća o vrednovanju neformalnog i informalnog učenja do 2018.; međutim, poziva države članice da i nakon 2018. nastave ulagati napore u daljnje unaprjeđenje provedbe tih preporuka te da uspostave relevantne pravne okvire i stvore sveobuhvatne strategije vrednovanja kako bi se omogućilo vrednovanje; ističe da je priznavanje informalnog i neformalnog učenja, među ostalim i putem besplatnih tečajeva na internetu, ključno za ideju otvaranja obrazovanja osobama u nepovoljnijem položaju;
93. naglašava ključnu ulogu roditelja kao dijela obrazovnog trokuta u podupiranju djece pri učenju; ističe koristi koje uključenost roditelja u obrazovanje djeteta ima za veća postignuća u učenju, dobrobit učenika i školski razvoj;
94. poziva Komisiju da podrži prekogranične inicijative u vezi s otvorenim učenjem na internetu;
95. naglašava da bi se kvaliteta obrazovanja trebala mjeriti ne samo s obzirom na stupanj znanja i kompetencija koji je učenik dosegao, već i s obzirom na sposobnost učenika da se posveti cjeloživotnom učenju i kreativnim naporima te da ih razvija;

96. podržava Komisiju u stvaranju tablice pokazatelja radi podupiranja razvoja ključnih kompetencija kao i obrazovanja, učenja i osposobljavanja temeljenih na kompetencijama;
97. poziva države članice da se bore protiv rodni stereotipa u obrazovanju kako bi se ženama osigurale jednake mogućnosti i sloboda izbora karijere koju žele ostvariti; u tom je kontekstu zabrinut zbog stereotipa koji prevladavaju u obrazovnim materijalima nekih država članica i zbog različitih očekivanja nastavnika u pogledu ponašanja djevojčica i dječaka; ističe potrebu za time da se i u početno i u trajno osposobljavanje nastavnika te u nastavne prakse uvrsti načelo rodne ravnopravnosti kako bi se uklonile sve prepreke za potpuno ostvarenje potencijala učenika neovisno o njihovom rodu; poziva države članice da pri primjeni rodne ravnopravnosti u kurikulumima i programima regionalnih obrazovnih sustava posebnu pozornost pridaju najudaljenijim regijama, imajući na umu visoke stope nasilja nad ženama koje se ondje bilježe; ističe da je potrebno uvrstiti rodnu perspektivu u sve razine obrazovnih sustava, kao i uzeti u obzir potrebe osoba koje su žrtve diskriminacije;
98. potiče države članice da promiču načela jednakosti i nediskriminacije u obrazovnim ustanovama bilo putem formalnog, bilo putem neformalnog učenja;
99. preporučuje Komisiji i/ili državama članicama da u cilju poticanja dobrih praksi osnuju i promiču europsku/nacionalnu nagradu u okviru tematike rodne ravnopravnosti na razini obrazovnih ustanova;
100. naglašava da je obrazovanje ključan instrument za socijalnu uključenost i za unaprjeđenje razine vještina i kvalifikacija među migrantima i izbjeglicama, i maloljetnima i odraslima; u tom kontekstu potiče razmjenu najboljih praksi u pogledu integracije putem obrazovanja i dijeljenja zajedničkih vrijednosti, poboljšanje i olakšavanje priznavanja diploma i kvalifikacija, osiguranje stipendija i uspostavu partnerstava sa sveučilištima u matičnim zemljama, kao i nadogradnju na vrijedno iskustvo prikupljeno u sklopu „obrazovnih koridora”;
101. ističe da je potrebno uložiti veće napore kako bi se osigurao pristup svim razinama obrazovanja i osposobljavanja za učenike iz autohtonih manjina i kako bi se pružila podrška obrazovnim ustanovama koje nude usluge na materinskom jeziku autohtonih etničkih ili jezičnih manjina; poziva Komisiju da jače promiče programa usmjerene na razmjenu iskustava i najboljih praksi u području obrazovanja na regionalnim i manjinskim jezicima u Europi; potiče države članice da olakšaju razvoj podučavanja na materinskom jeziku učenika i studenata;
102. potiče države članice da unaprijede razine jezičnih kompetencija korištenjem dobrih praksi, kao što je službeno priznavanje znanja stranog jezika usvojenog prije određene dobne granice;
103. poziva države članice i Komisiju da uspostave sustav inovativnih i fleksibilnih bespovratnih sredstava za razvijanje talenata te umjetničkih i sportskih sposobnosti u području obrazovanja i osposobljavanja; podupire one države članice koje žele uvesti programe stipendiranja za učenike i studente s dokazanim obrazovnim, sportskim i umjetničkim sposobnostima;
104. u tom pogledu pozdravlja komunikaciju Komisije o novom programu vještina za

Europu (COM(2016)0381) u kojoj se predlažu rješenja za neusklađenost i manjak vještina te za pronalaženje prikladnog sustava za priznavanje vještina; potiče države članice da u tom kontekstu uspostave kvalitetne dvojne sustave obrazovanja (koji će imati najveću vrijednost u smislu cjelovitog osobnog rasta i razvoja vještina za cjeloživotno učenje) i strukovnog osposobljavanja u koordinaciji s lokalnim i regionalnim akterima te u skladu s posebnostima svakog obrazovnog sustava; napominje prednosti i sve veću atraktivnost hibridnog sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, koji u jednakoj mjeri obuhvaća snažne modele učenja temeljene na školovanju i one temeljene na radu;

105. preporuča da se obrazovno usmjeravanje ojača kao ključni instrument za obuhvaćanje različitih obrazovnih sustava na fleksibilan način, uz obogaćivanje i ažuriranje znanja i vještina;
106. podržava i potiče obrazovno i strukovno usmjeravanje kao ključnu obrazovnu zadaću za individualni i društveni razvoj mladih naraštaja;
107. smatra da je poduzetništvo pokretač rasta i otvaranja radnih mjesta te način za povećanje konkurentnosti i inovativnosti gospodarstva, što pomaže u osnaživanju žena;
108. ističe da se socijalno poduzetništvo razvija i da može poslužiti kao poticaj gospodarstvu te ujedno ublažiti oskudicu, socijalnu isključenost i druge društvene probleme; stoga smatra da bi poduzetničko obrazovanje trebalo uključivati socijalnu dimenziju te bi se u sklopu njega trebalo pozabaviti pitanjima poput pravedne trgovine, socijalnih poduzeća, društvene odgovornosti poduzeća i alternativnih poslovnih modela kao što su zadruge kako bi se stremilo socijalnijem, uključivijem i održivijem gospodarstvu;
109. poziva države članice da se usredotoče na obrazovanje o poduzetništvu i financijama, volontiranje i dobro poznavanje stranih jezika u području obrazovanja te da te vještine odrede kao prioritet u programima strukovnog obrazovanja i osposobljavanja;
110. poziva Komisiju i države članice da promiču konkretne prilike za zapošljavanje povezane sa strukovnim obrazovanjem i osposobljavanjem te važnost strukovnog obrazovanja i osposobljavanja na tržištu rada;
111. poziva države članice da razviju profesionalno usmjeravanje koje bi olakšalo utvrđivanje sposobnosti i predispozicija učenika i studenata te ojačalo postupak personaliziranog podučavanja;
112. skreće pozornost na posebnu obrazovnu situaciju djece i adolescenata čiji roditelji poslovno putuju Europom te poziva Komisiju da provede studiju kako bi se istaknula njihova specifična situacija u vezi s izazovima s kojima se suočavaju u predškolskom i školskom obrazovanju;
113. preporučuje Komisiji da u skladu s člankom 349. UFEU-a pruži veću podršku državama članicama s najudaljenijim regijama, u cilju poboljšanja njihovih obrazovnih sustava na svim razinama;
114. potiče države članice i regionalna tijela da redovito ocjenjuju i prate relevantnost obrazovnih politika, strategija i programa, uzimajući u obzir i povratne informacije od nastavnika i učenika, kako bi se osiguralo da obrazovni sustavi i dalje odgovaraju na potrebe i socioekonomsko stanje predmetnih država članica koji se mijenjaju; preporuča

jačanje veza između obrazovne politike i ostalih politika radi poticanja i ocjenjivanja uspješnosti i učinkovitosti obrazovnih reformi;

115. ponavlja da je važno pratiti uspješnost i procjenu učinka programa EU-a usmjerenih na zapošljavanje mladih; ističe važnost efektivnih i održivih ulaganja;
116. pozdravlja aktivnosti Komisije u području modernizacije obrazovnih sustava i u tom kontekstu poziva države članice na veću posvećenost provedbi predloženih poboljšanja i na veću uključenost u nju;
117. potiče države članice da u suradnji s Komisijom podupiru obrazovne ustanove u modernizaciji procesa reforme određivanjem specijaliziranih kontaktnih točaka na nacionalnoj i/ili regionalnoj razini za pružanje informacija, smjernica i pomoći;
118. ponavlja da je potrebno stvoriti obrazovna okruženja utemeljena na pravima koja uzimaju u obzir rodnu perspektivu kako bi učenici mogli učiti o ljudskim pravima i zauzimati se za njih, uključujući prava žena i djece, temeljne vrijednosti i sudjelovanje građana, prava i odgovornosti građana, demokraciju i vladavinu prava, te kako bi bili svjesni vlastita identiteta, znali da je njihov glas saslušan i osjećali da ih njihove zajednice cijene;

Rani i predškolski odgoj i obrazovanje

119. poziva države članice da zajamče slobodan i pravedan pristup visokokvalitetnom ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te ih potiče da poduzmu potrebne mjere kako bi se osiguralo ispunjavanje materijalnih i financijskih uvjeta da bi svako dijete imalo pristup ranom obrazovanju bez diskriminacije i kako bi se osiguralo više mjesta za djecu u jaslicama i vrtićima;
120. poziva Komisiju da razmotri uspostavu zajedničkog europskog okvira za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, nadograđujući se na načela predložena u kvalitativnom okviru; podupire uspostavu europske referentne vrijednosti za kvalitetu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, koja bi se trebala izraditi u suradnji s nastavnicima i stručnjacima iz sektora te u skladu s nacionalnim ili regionalnim kvalitativnim pokazateljima;
121. smatra da bi države članice trebale uložiti veće napore u poticanje upravljačkih tijela u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja da istraže mogućnost angažmana u projektima na razini cijele Europe; ističe da bi na taj način stručnjaci mogli pratiti inovacije u podučavanju i tako učiniti predškolsko obrazovanje smislenijim;
122. ustraje u tome da ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje ne bi trebale biti isključene iz Europskog prostora obrazovanja; smatra da bi te ustanove također trebale promicati razmjenu znanja među državama članicama, posebice u svrhu dijeljenja informacija pri provedbi inovativnih projekata;
123. preporučuje jačanje suradnje između osoblja u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju te predškolskih učitelja kako bi se povećale kvaliteta obrazovanja i veze među razinama obrazovanja, kako bi se predškolska djeca pripremila za prijelaz na osnovnoškolsko obrazovanje i kako bi se usredotočilo na razvoj djece; ističe važnost odnosa između pružatelja ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te roditelja i

skrbnika djece, odnosa između djece i školskog osoblja te odnosa među djecom;

124. potiče države članice da pojačaju financiranje za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, kao i ekonomsku podršku i inicijative (kao što su smanjenje poreza, subvencije ili izuzeće od plaćanja naknada) namijenjene roditeljima i skrbnicima, posebno onima u nepovoljnom socioekonomskom položaju, kako bi im se omogućilo da koriste usluge ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i kako bi ih se potaknulo na to;
125. poziva države članice da dodatno ulažu u osoblje kako bi privukle više pojedinaca da odaberu relevantne karijere i tako osiguraju dostupnost visokokvalificiranog osoblja za rani i predškolski odgoj i obrazovanje;
126. poziva države članice da reformiraju i poboljšaju svoje sustave vodeći računa o ostvarivanju cilja iz Barcelone prema kojem najmanje 33 % djece mlađe od tri godine treba biti uključeno u programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja;

Školsko obrazovanje

127. potiče provedbu „sveobuhvatnog pristupa školovanju” kako bi se povećala socijalna uključenost, pristupačnost, demokratsko upravljanje, kvaliteta i raznolikost u sklopu obrazovanja te kako bi se riješio problem ranog napuštanja školovanja i mladih ljudi koji nisu zaposleni ni uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja, uz istovremeno stavljanje naglaska na ishod učenja te potreba, dobrobiti i uključenosti učenika u školski život u središte svih aktivnosti; zagovara promicanje i podupiranje demokratskih predstavničkih struktura učenika;
128. ističe da je velik broj mladih koji nisu zaposleni ni uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja (gotovo 6,3 milijuna mladih u dobi od 15 do 24 godine) te da bi se ta brojka mogla smanjiti tako da se spriječi rano napuštanje školovanja te da škole postanu više orijentirane na praksu i povezane sa svojim lokalnim okruženjem, među ostalim i stvaranjem veza s lokalnim poduzećima, lokalnim tijelima vlasti, socijalnim ustanovama i nevladinim organizacijama; smatra da bi se rano napuštanje školovanja, koje je jedan od razloga zbog kojih mladi potom nisu zaposleni ni uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja, moglo suzbijati rješavanjem problema siromaštva i socijalne isključenosti; smatra da je također važno podupirati učenike u pronalasku vlastitih metoda učenja, uključujući internetske tečajeve i kombinirano učenje; pozdravlja provedbu relevantnih i zanimljivih nastavnih programa te snažnih i dobro razvijenih sustava usmjeravanja uz visokokvalitetne usluge savjetovanja i usmjeravanja za sve učenike i studente;
129. ističe potrebu za jačanjem prilika i struktura za unutarnju i vanjsku suradnju na razini škola, uključujući interdisciplinarnu suradnju, timsku nastavu, školske klastere i interakcije s dionicima koji su uključeni u osmišljavanje i provedbu načina učenja, među ostalim i s roditeljima; napominje važnost međunarodnih razmjena i školskih partnerstava s pomoću programa kao što su Erasmus + i e-Twinning;
130. naglašava da bi školsko obrazovanje trebalo biti fleksibilnije kako bi se pružio bolji odgovor na stvarne životne okolnosti učenika i studenata, npr. većom uporabom internetskih usluga, kako bi se, primjerice, poboljšale i mogućnosti kombiniranog učenja;

131. smatra da će izgledi pojedinaca za postizanje obrazovnih i poslovnih uspjeha u budućnosti biti veći ako što ranije steknu vještine iz područja STEAM; stoga potiče na pokretanje više inicijativa u području STEAM na razini škola, a usto i na promicanje humanističkih i društvenih znanosti, među ostalim s pomoću pojačane i diferencirane suradnje s ustanovama visokog obrazovanja i ustanovama za znanstveno istraživanje;
132. potiče Komisiju da podrži razvoj jezičnih vještina među mladim Europljanima u formalnom i neformalnom obrazovnom okruženju razvojem inovativnih višejezičnih pedagoških metoda, dijeljenjem najboljih višejezičnih pedagoških praksi i poboljšanjem jezičnih kompetencija nastavnika;
133. potiče države članice i Komisiju da podupiru postojeće inicijative i da razviju i provedu sveobuhvatne politike o uključivom obrazovanju i strategije usmjerene na posebne potrebe, promicanje prava najranjivijih skupina, stvaranje uključivijeg obrazovnog okruženja i daljnje poticanje otvorenosti i angažmana; poziva Komisiju da zajedno s Europskom agencijom za posebne potrebe i uključivo obrazovanje razvije inovativne metode i obrazovne alate radi poticanja uključenosti i zadovoljavanja pojedinačnih potreba učenika;
134. preporučuje državama članicama da učenje o EU-u uključe u nastavni plan srednjih škola, kako bi se učenici upoznali s funkcioniranjem Unije, njezinom poviješću i vrijednostima europskog građanstva;
135. ističe važnost uključivanja znanja o povijesti emancipacije žena u nastavne programe i obrazovne sadržaje te promicanje tog znanja, posebno kad je riječ o ženskom pravu glasa, među ostalim i u sklopu obilježavanja simboličkih obljetnica (npr. 100 godina ženskog prava glasa u Poljskoj i Njemačkoj 2018.), kako bi se podigla razina osviještenosti u cilju promicanja prava žena u okviru obrazovanja;
136. ističe važnost obrazovanja o zdravlju i odnosima, koje mora uključivati podučavanje djece i mladih o odnosima utemeljenima na jednakosti, pristanku, poštovanju i reciprocitetu, kao i podučavanje o pravima žena i djevojčica, uključujući reproduktivno i spolno zdravlje i povezana prava, kao sredstvo za borbu protiv stereotipa, sprečavanje rodno uvjetovanog nasilja i promicanje dobrobiti;
137. potiče osposobljavanje u sklopu Crvenog križa u školama namijenjeno učenicima, nastavnicima i nenastavnom osoblju, kao pomoć u usvajanju ključnih vještina prve pomoći i sposobnosti reagiranja u slučaju nužde;
138. poziva Komisiju i države članice da razviju pilot-program za održavanje razmjena učenika srednjih škola u sklopu kojega će provesti najmanje pola školske godine u drugoj državi članici;
139. poziva države članice da upotrebu standardiziranih testova kao instrumenata za ocjenjivanje stupnja stečenog znanja i vještina ograniče na nužni minimum;
140. potiče države članice da razmotre mogućnost donošenja mjera za jamčenje priznavanja razdoblja učenja u inozemstvu koja ne rezultiraju dobivanjem diplome ili kvalifikacija; u tom kontekstu poziva Komisiju da predloži smjernice za priznavanje razdoblja učenja u inozemstvu, uzimajući u obzir postojeće najbolje prakse država članica, načelo uzajamnog uvažavanja među obrazovnim sustavima i ključni pristup temeljen na

kompetencijama, kao i posebnosti nacionalnih obrazovnih sustava i kultura;

141. poziva Komisiju, države članice i regionalna tijela da prionu na rješavanje problema vršnjačkog nasilja na internetu i izvan njega, uznemiravanja, ovisnosti i nasilja tako da na razini škola i u suradnji s izravnim korisnicima i svim dionicima (osobito nastavnicima, udrugama roditelja i specijaliziranim nevladinim organizacijama) razviju programe prevencije i kampanje podizanja razine osviještenosti usmjerene na uključenost;
142. preporuča državama članicama, njihovim obrazovnim ustanovama i Komisiji da se aktivnije angažiraju u promicanju bavljenja sportom među učenicima;

Visoko obrazovanje

143. poziva na to da se stvaranje Europskog prostora obrazovanja temelji na potencijalu postojećih okvira, npr. Europskog istraživačkog prostora, Unije inovacija i Europskog prostora visokog obrazovanja, kako bi se međusobno jačali i nadopunjavali;
144. potiče države članice da ulože najmanje 2 % svojeg BDP-a u visoko obrazovanje i da poštuju referentnu vrijednost EU-a u pogledu ulaganja 3 % BDP-a Unije u istraživanje i razvoj do 2020.;
145. predlaže državama članicama i regionalnim tijelima da pri korištenju europskih strukturnih i investicijskih fondova prednost daju obrazovnim programima te poticanju suradnje između svijeta visokog obrazovanja, poslovnog svijeta, industrije i istraživačkih zajednica te društva u cjelini;
146. poziva države članice da potiču uključiviju i pristupačniju mobilnost studenata, stažista, nastavnika praktikanata, istraživača i administrativnog osoblja jer se time doprinosi njihovu osobnom i profesionalnom razvoju te se povećava kvaliteta učenja, podučavanja, istraživanja i administracije; zalaže se za olakšavanje mobilnosti za sve s pomoću, među ostalim, neometanog priznavanja bodova te akademskih i stručnih kvalifikacija stečenih u inozemstvu, odgovarajućeg financiranja i osobne asistencije, jamstva u području socijalnih prava i, gdje je to primjereno, uključivanja obrazovne mobilnosti u obrazovne programe; u tom pogledu prima na znanje nove inicijative Komisije, uključujući elektroničku iskaznicu za studente za olakšavanje njihove prekogranične mobilnosti;
147. mišljenja je da je potrebno povećati financijska sredstva namijenjena za mobilnost nastavnog osoblja i istraživača ne samo kroz povrat troškova, već i osiguranjem bespovratnih sredstava za studiranje/istraživanje, produženjem trajanja boravka u inozemstvu, pojednostavljenjem postupaka izdavanja odobrenja i promicanjem oblika zajedničkog mentorstva za nastavnike/istraživače;
148. poziva Komisiju da pruži podršku državama članicama u poticanju mobilnosti u području obrazovanja odraslih, kao što je već predviđeno u okviru programa Erasmus+.
149. ističe važnost jamčenja uzajamnog prekograničnog priznavanja i usklađenosti kvalifikacija i akademskih diploma, čime se jača sustav za osiguranje kvalitete na razini EU-a i u svim državama koje su se pridružile Europskom prostoru visokog obrazovanja;
150. naglašava potrebu za razvijanjem sveobuhvatnih strategija i primjerenih alata za

utvrđivanje kvalitete novih načina podučavanja i učenja, npr. e-učenja, masovnih otvorenih internetskih tečajeva (MOOC-ovi) i resursa otvorenog pristupa; u tom kontekstu prepoznaje ulogu Europskog udruženja za osiguranje kvalitete u visokom obrazovanju i drugih relevantnih europskih mreža u pružanju doprinosa uspostavi osiguranja kvalitete;

151. poziva Komisiju i države članice da promiču obnovljeni program EU-a za visoko obrazovanje među ustanovama visokog obrazovanja, regionalnim i lokalnim tijelima i poslodavcima radi zadovoljavanja potreba ustanova visokog obrazovanja i studenata te suočavanja s izazovima s kojima se oni susreću, stvaranja veza s lokalnim i regionalnim akterima, dopiranja do lokalnih zajednica, poticanja lokalnog i regionalnog razvoja te inovacija, izgradnje uključivih i povezanih sustava visokog obrazovanja, jačanja suradnje sa svijetom rada i zadovoljavanja regionalnih potreba za vještinama; također potiče ustanove visokog obrazovanja da se jače uključe u lokalni i regionalni razvoj tako da, među ostalim, sudjeluju u projektima suradnje u zajednici;
152. poziva na ispunjavanje obveza iz Novog programa vještina, uključujući pružanje podrške državama članicama u njihovim naporima u pogledu pružanja više informacija o napretku osoba s diplomom na tržištu rada; u tom kontekstu pozdravlja prijedlog o uspostavi europskog sustava za praćenje osoba s diplomom do 2020.; smatra da su informacije dobivene praćenjem osoba nakon stjecanja diplome te prikupljanje točnih i relevantnih podataka (ne samo na nacionalnoj razini već i na razini EU-a) ključni za osiguranje kvalitete i razvoj kvalitetnog obrazovanja;
153. potiče Komisiju da poveća svoje napore kako bi smanjila razlike u istraživanju i inovacijama među državama članicama i regijama, tako da predloži nove inicijative u okviru Programa aktivnosti Marie Skłodowska-Curie (MSCA), i da podrži kombiniranje aktivnosti istraživanja i podučavanja za korisnike programa MSCA koji se pripremaju za akademsku karijeru;
154. predlaže da se Koalicijom EU ST(E)AM obuhvati širok niz disciplina kako bi se studenti pripremili za život i rad u kontekstu stvarnosti koja se dinamično mijenja;
155. podržava to da se studentima u sklopu Europskog sustava prikupljanja i prenošenja bodova (sustav ECTS) dodjeljuju bodovi za volonterski rad u zajednici, kao način doprinošenja profesionalnom i osobnom razvoju studenata;
156. naglašava da programi međunarodne suradnje, kulturna diplomacija i politički dijalozi s trećim zemljama u području visokog obrazovanja omogućuju ne samo slobodniji protok znanja, već i doprinose unaprjeđenju kvalitete i međunarodnog ugleda europskog visokog obrazovanja te da istovremeno jačaju istraživanje i inovacije, potiču mobilnost i međukulturni dijalog te promiču međunarodni razvoj u skladu s ciljevima vanjskog djelovanja EU-a;
157. mišljenja je da bi obrazovni sustavi prilagođeni promjenama u budućnosti trebali obuhvaćati učenje za održivost i izgradnju mira te biti dio šireg razmišljanja o profesionalnoj pismenosti u kontekstu sve veće digitalizacije i robotizacije europskih društava, uz naglasak ne samo na gospodarskom rastu, već i na osobnom razvoju te boljem zdravlju i dobrobiti osoba koje uče;
158. poziva države članice da promiču suradnju među obrazovnim ustanovama i svijetom

rada kako bi se osobe koje uče što bolje pripremile za ulazak na tržište rada, kao i da bi se odgovorilo na potrebu za rješavanjem problema neusklađenosti i nedostatka vještina; u tom pogledu potiče uključivanje visokokvalitetne relevantne stručne prakse, priznate u sklopu sustava ECTS, u programe visokog obrazovanja te strukovnog obrazovanja i osposobljavanja, suradnju između ustanova visokog obrazovanja, svijeta rada, istraživačkog sektora te lokalnih i regionalnih gospodarskih subjekata u stvaranju kvalitetnih dvojnih sustava obrazovanja i strukovnog osposobljavanja, profesionalno usmjeravanje, naukovanje, stažiranje i osposobljavanje temeljeno na stvarnim okolnostima, koje bi trebalo biti uključeno u nastavni plan visokog obrazovanja i strukovnog osposobljavanja; nadalje poziva države članice da zajamče pravo svake mlade osobe u EU-u na ponudu za posao, naukovanje, dodatno osposobljavanje ili kombinirani program rada i osposobljavanja;

159. smatra da je, kako bi se zajamčilo pružanje kvalitetnih mjesta za naukovanje ili stažiranje, od ključne važnosti da postoje ugovori u kojima se jasno određuju uloge i odgovornosti svih strana te utvrđuje duljina, ciljevi učenja i zadaci koji odgovaraju jasno određenim vještinama koje je potrebno razviti, status zapošljavanja, odgovarajuća naknada/plaća, među ostalim za prekovremene radne sate, socijalna zaštita i sustav osiguranja u skladu s važećim nacionalnim pravom, važećim kolektivnim ugovorima ili i jednim i drugim;
160. naglašava potrebu za pružanjem odgovarajućeg sadržaja za učenje i osposobljavanje te dostojanstvenih radnih uvjeta prilikom stažiranja i naukovanja kako bi se zajamčila njihova ključna uloga u prijelazu s obrazovanja u profesionalni život; naglašava da se stažiranje i naukovanje nikad ne bi trebali koristiti kao zamjena za radna mjesta niti bi se stažisti ili naučnici trebali tretirati kao jeftina ili čak besplatna radna snaga;
161. predlaže da sveučilišta i centri za osposobljavanje pružaju osnovno i dodatno osposobljavanje za nastavnike u strukovnom osposobljavanju, uz doprinose stručnjaka iz područja rada koja odgovaraju područjima specijalizacije u sklopu tečajeva strukovnog osposobljavanja;

Nastavnik kao jamac kvalitete podučavanja

162. poziva Komisiju i države članice da podrže nastavnike pri uključivanju inovacija i tehnologije u podučavanje jačanjem njihovih digitalnih vještina, kao i na način da im osiguraju relevantne resurse i potporu, npr. većim pružanjem osposobljavanja za obnovu znanja i razvijanjem internetskih zajednica te otvorenih obrazovnih resursa i tečajeva;
163. podržava osnivanje akademije podučavanja i učenja, kao komplementarnog objekta koji će omogućiti nastavnicima da vježbaju i izmjenjuju najbolje prakse na europskoj razini, pružanjem centra za internetsku razmjenu, dijeljenje iskustava i uzajamno učenje, te koji će biti mjesto redovitog sastajanja u obliku radionica, seminara i konferencija kako bi se promicala suradnja nastavnika, unaprjeđivala kvaliteta podučavanja i poticao profesionalni razvoj nastavnika; poziva Komisiju da predloži projekt za stvaranje takve akademije, koja bi se temeljila i na znanju Europske akademije mreža škola (European Schoolnet Academy);
164. podsjeća na važnost pedagoškog osposobljavanja za nastavno osoblje u ustanovama visokog obrazovanja i na važnost toga da se u postupku zapošljavanja pedagoške

kompetencije smatraju barem jednako važnima kao i istraživačke kompetencije; naglašava ulogu obrazovanja utemeljenog na istraživanju i pedagoškog istraživanja u smislu poticanja pristupa učenju i podučavanju koji bi bio usmjeren na studenta, poticanja aktivnog učenja, jačanja razvoja vještina i poboljšanja metodologije podučavanja;

165. poziva države članice da uvedu poticaje kojima će se mlade osobe i kvalificirani nastavnici privući i motivirati da se uključe u obrazovni sustav i da se u njemu zaposle;
166. ističe potrebu za priznavanjem profesionalnog statusa zaposlenika u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju;
167. poziva na pružanje potpore nastavnicima koji nastavu održavaju na više jezika, jer je to važan čimbenik u internacionalizaciji obrazovanja;
168. ističe ulogu međukulturnog učenja kao dijela obrazovanja nastavnika u cilju unaprjeđenja međukulturnih kompetencija nastavnika kako bi se promicala europska kultura i zajedničke vrijednosti, kao i europska dimenzija podučavanja; napominje da su međukulturne kompetencije ključne za rad u sve raznolikijim društvima, baš kao i za poticanje internacionalizacije na razini škola;
169. svjestan je da je potrebno stvarati sinergije između znanja nastavnika i tehnološkog potencijala učenika radi postizanja maksimalnih ishoda učenja;
170. zalaže se za to da se u sve faze obrazovanja nastavnika uključi stažiranje u svrhu stručnog osposobljavanja pod vodstvom stručnih mentora;
171. potiče nastavnike i ravnatelje škola da promiču primjenu inovacija u školskom okruženju i preuzmu vodeću ulogu u njoj, kao i da potiču razvoj tih inovacija;
172. potiče ustanove visokog obrazovanja da odrede kao prioritet, podrže i nagrade poboljšanje i ažuriranje pedagoškog znanja nastavnika i istraživača u visokom obrazovanju, uključujući obrazovne mogućnosti koje nudi moderna tehnologija, kao sredstvo za poboljšanje uspjeha studenata i učinkovitosti nastavnika;
173. podržava razvoj novih, inovativnih i ambicioznih tehnika podučavanja i obrazovnih standarda kako bi se bolje odgovorilo na potrebe studenata i ustanova visokog obrazovanja, kao i na izazove svijeta koji se brzo mijenja;

o

o o

174. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.